

Cechy prawidłowo przygotowanego programu rewitalizacji –

procedura i kryteria weryfikacji programów
rewitalizacji zgłaszanych do *Wykazu programów
rewitalizacji województwa małopolskiego*

Spotkanie informacyjne na temat
procedury wpisu programów
rewitalizacji do Wykazu programów
rewitalizacji gmin województwa
małopolskiego

Ocena programów rewitalizacji

Wytyczne Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

IZ RPO prowadzi i na bieżąco aktualizuje wykaz programów rewitalizacji wraz z datą ich uchwalenia, dla których przeprowadzono z wynikiem pozytywnym weryfikację spełnienia wymogów dotyczących cech i elementów programów.

Uchwała Nr 480/16 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie regulaminu prowadzenia Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego

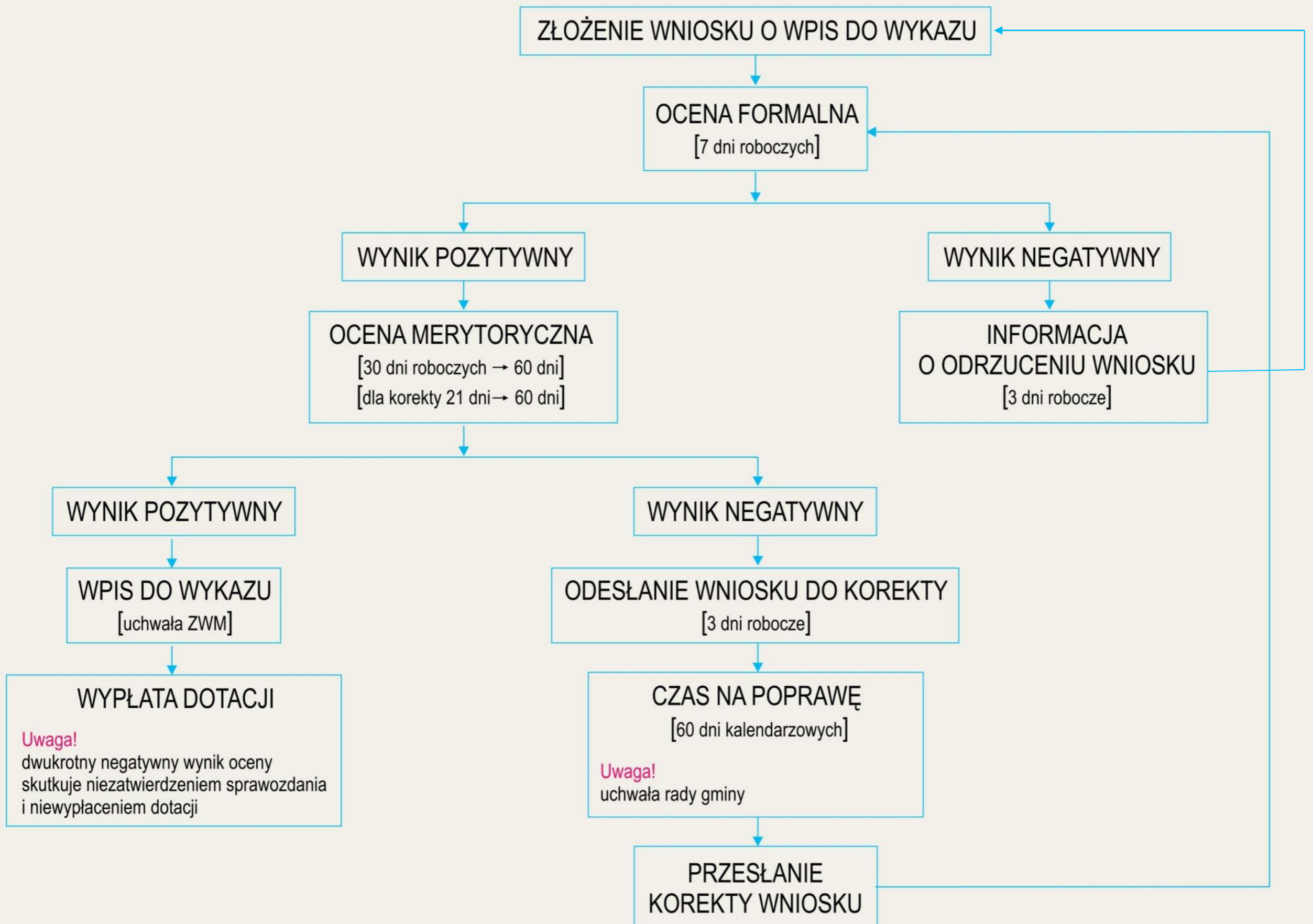
zmiana załącznika 4a Karta oceny merytorycznej

Uchwała Nr 1380/16 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 15 września 2016 r.

aktualne dokumenty:

www.rpo.malopolska.pl/rewitalizacja

*Zmiana Wytycznych:
2 sierpnia 2016 r.:
Diagnoza (...) zawarta w programie rewitalizacji (o ile nie została dokonana w innym dokumencie strategicznym lub planistycznym gminy przyjętym uchwałą rady gminy) obejmuje analizę wszystkich sfer, o których mowa w Rozdziale 3 pkt 2 (tj. sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej) dla całego obszaru gminy oraz pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji*

Podstawowe zasady

- » **Ocenie podlega program rewitalizacji przyjęty przez radę gminy.**
- » **Sposób złożenia wniosku o wpis do Wykazu:**
 - w formie papierowej (1 egz.): **wniosek, uchwała rady gminy** przyjmująca lub zmieniająca program rewitalizacji
 - w formie elektronicznej (pdf): skan podpisanego wniosku, program rewitalizacji wraz z załącznikami
- » **Sposób złożenia korekty:**
 - w formie papierowej (1 egz.): **formularz korekty, uchwała rady gminy** zmieniająca program rewitalizacji
 - w formie elektronicznej (pdf): skan podpisanego formularza korekty, skorygowany program rewitalizacji wraz z załącznikami (pliki tekstowe w dwóch wersjach: **z widocznymi zmianami** naniesionymi w trybie śledź zmiany **oraz w wersji ujednoliconej**)
- » **Weryfikacja Wniosków ma charakter logiczny (spełnia/ nie spełnia). Warunkiem pozytywnego wyniku weryfikacji jest pozytywna ocena w ramach wszystkich kryteriów.**
- » Weryfikacja programów rewitalizacji przez IZ RPO WM 2014-2020 **nie obejmuje oceny poprawności (legalności) procedury ich opracowania.**
- » Informacje o wynikach kolejnych etapów oceny wysyłane będą **drogą elektroniczną** na adres podany we wniosku o wpis do Wykazu.
- » Od wyniku weryfikacji Wniosku oraz od decyzji o jego odrzuceniu **nie przysługują środki odwoławcze.**

Formularz wniosku o wpis do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego
Załącznik nr 2 do Regulaminu prowadzenia Wykazu

**Wniosek o wpis programu rewitalizacji do wykazu/ aktualizację programu rewitalizacji w wykazie/
 wykreślenie programu rewitalizacji z wykazu* programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego**

Nazwa gminy	
Powiat	
Tytuł programu rewitalizacji	
Oznaczenie uchwały rady gminy w sprawie przyjęcia programu rewitalizacji (nr, data, tytuł)	
Podstawa prawna przyjęcia programu rewitalizacji (należy wybrać jedną opcję)	art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym / ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji *
Oznaczenie uchwały rady gminy w/s wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji **	
Obszar rewitalizacji (w ha oraz % powierzchni gminy)	
Odsetek osób zamieszkałych na rewitalizacji (% mieszkańców gminy ogółem)	
Oznaczenie kolejnych uchwał rady gminy zmieniających uchwałę o przyjęciu programu rewitalizacji (nr, data, tytuł)	1) 2) n)
Oznaczenie uchwały rady gminy uchylającej uchwałę o przyjęciu programu rewitalizacji (nr, data, tytuł)	
Program opracowany w ramach konkursu dotacji dla gmin w ramach PO PT 2014-2020	Tak / Nie*
Osoba do kontaktów w gminie (imię i nazwisko, e-mail, telefon)	

Formularz wniosku o wpis do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego
Załącznik nr 2 do Regulaminu prowadzenia Wykazu _ c.d.

**Wniosek o wpis programu rewitalizacji do wykazu/ aktualizację programu rewitalizacji w wykazie/
wykreślenie programu rewitalizacji z wykazu* programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego**

Załączniki:

1) Dla wniosku o wpis programu rewitalizacji do Wykazu/ aktualizację programu rewitalizacji ujętego w Wykazie*:

a) uchwała rady gminy przyjmująca/ zmieniająca* program rewitalizacji (wraz z załącznikami) - dołączono oryginał/ kserokopię (poświadczoną za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń woli w imieniu gminy)*

b) dokumentacja w formie elektronicznej (CD/DVD/pendrive) zawierająca skan niniejszego wniosku w formacie pdf oraz program rewitalizacji wraz z załącznikami w formacie pdf

2) Dla wniosku o wykreślenie programu rewitalizacji z Wykazu: uchwała rady gminy uchylająca program rewitalizacji - dołączono oryginał / kserokopię (poświadczoną za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń woli w imieniu gminy)*

Oświadczam, iż program rewitalizacji złożony do oceny w celu wpisu do wykazu programów rewitalizacji województwa małopolskiego został przygotowany zgodnie z wymogami obowiązującego prawa.

Oświadczam, iż informacje zawarte w niniejszym wniosku oraz w dołączonych jako załączniki dokumentach są zgodne z prawdą.

Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za podanie fałszywych danych lub złożenie fałszywych oświadczeń.

.....
miejsowość, data

.....
pieczęć i podpis osoby upoważnionej
do składania oświadczeń woli w imieniu gminy

Oświadczam, iż wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w niniejszym Wniosku, dla celów prowadzenia Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego, w szczególności dla celów procesu weryfikacji Wniosku, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.). Administratorem danych osobowych jest Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, z siedzibą przy ul. Basztowej 22, 31-156 Kraków. Wyrażenie zgody jest dobrowolne, jednak niezbędne do uczestnictwa w procedurze weryfikacji Wniosku. Dane nie będą udostępniane innym odbiorcom. Osobie, której dane dotyczą, przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania.

.....
podpis osoby do kontaktów w sprawie Wniosku

.....
podpis osoby składającej Wniosek

* Niepotrzebne skreślić.

Formularz korekty o wpis do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego
Załącznik nr 5 do Regulaminu prowadzenia Wykazu

**Formularz korekty programu rewitalizacji zgłoszonego
do wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego**

Nazwa gminy	
Tytuł programu rewitalizacji	
Oznaczenie uchwały rady gminy przyjmującej programu rewitalizacji (numer, data, tytuł)	
Oznaczenie kolejnych uchwał rady gminy zmieniających uchwałę o przyjęciu programu rewitalizacji (numer, data, tytuł)	1) 2) n)
Wykaz zmian	<i>Należy szczegółowo zidentyfikować zmieniane fragmenty programu rewitalizacji poprzez podanie numerów i nazw zmienionych rozdziałów/ punktów programu</i>
	1
	2
	3
	n**
	Pozostałe punkty programu rewitalizacji pozostają bez zmian w stosunku do wersji dołączonej do wniosku o wpis programu rewitalizacji do wykazu/ wniosku o aktualizację programu rewitalizacji w wykazie/ ostatniego formularza korekty programu rewitalizacji* złożonego w dniu r.
Osoba do kontaktów w gminie (imię i nazwisko, e-mail, telefon)***	

Formularz korekty o wpis do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego
Załącznik nr 5 do Regulaminu prowadzenia Wykazu **_c.d.**

**Formularz korekty programu rewitalizacji zgłoszonego
do wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego**

Załączniki:

- 1) Uchwała rady gminy zmieniająca program rewitalizacji (wraz z załącznikami) - dołączono oryginał / kserokopię (poświadczoną za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń woli w imieniu gminy)*
- 2) Dokumentacja w formie elektronicznej (CD/DVD/pendrive) zawierająca: skan niniejszego formularza w formacie pdf oraz skorygowany program rewitalizacji wraz z załącznikami w formacie pdf (pliki tekstowe w dwóch wersjach: z widocznymi zmianami naniesionymi w trybie śledź zmiany oraz wersja ujednolicona)*

Oświadczam, iż program rewitalizacji złożony do oceny w celu wpisu do wykazu programów rewitalizacji województwa małopolskiego został przygotowany zgodnie z wymogami obowiązującego prawa.

Oświadczam, iż informacje zawarte w niniejszym formularzu oraz w dołączonych jako załączniki dokumentach są zgodne z prawdą.
Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za podanie fałszywych danych lub złożenie fałszywych oświadczeń.

.....
miejsowość, data

.....
pieczęć i podpis osoby upoważnionej
do składania oświadczeń woli w imieniu gminy

Oświadczam, iż wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w niniejszym formularzu, dla celów prowadzenia Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego, w szczególności dla celów procesu weryfikacji Wniosku, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.). Administratorem danych osobowych jest Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, z siedzibą przy ul. Basztowej 22, 31-156 Kraków. Wyrażenie zgody jest dobrowolne, jednak niezbędne do uczestnictwa w procedurze weryfikacji Wniosku. Dane nie będą udostępniane innym odbiorcom. Osobie, której dane dotyczą, przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania.

.....
podpis osoby do kontaktów***

.....
podpis osoby składającej formularz korekty

* Niepotrzebne skreślić

** W przypadku większej ilości zmian należy dodać wiersze.

*** Wypełnić w przypadku zmiany osoby do kontaktów.

Kryteria oceny formalnej programu rewitalizacji

Załącznik nr 3 do Regulaminu prowadzenia Wykazu

Ocena formalna wniosku

- Czy wniosek jest **zgodny z wzorem** stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu? Czy jest **kompletny i podpisany** przez osobę upoważnioną?
- Czy dołączono **uchwałę rady gminy** przyjmującą/zmieniającą program rewitalizacji (wraz z załącznikami)?
- Czy **podstawa prawna** przyjęcia programu rewitalizacji jest zgodna z zapisami SZOOP RPO WM 2014-2020?
- Czy (na podstawie informacji podanej we wniosku) obszar rewitalizacji obejmuje tereny nie większe niż **20% powierzchni** gminy?
- Czy (na podstawie informacji podanej we wniosku) obszar rewitalizacji zamieszkuje nie więcej niż **30% mieszkańców** gminy?
- Czy dołączono **wersję elektroniczną** dokumentacji zawierającą skan podpisanego wniosku oraz program rewitalizacji wraz z załącznikami?

Ocena formalna korekty wniosku

- Czy formularz korekty jest **zgodny z wzorem** stanowiącym załącznik nr 5 do Regulaminu? Czy jest **kompletny i podpisany** przez osobę upoważnioną?
- Czy korekta jest złożona **w terminie**?
- Czy dołączono **uchwałę rady gminy** zmieniającą program rewitalizacji (wraz z załącznikami)?
- Czy dołączono **wersję elektroniczną** dokumentacji zawierającą skan podpisanego wniosku oraz program rewitalizacji wraz z załącznikami (w tym pliki tekstowe w dwóch wersjach: **z widocznymi zmianami naniesionymi w trybie śledź zmiany oraz w wersji ujednoliconej**)?

Diagnoza gminy służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji _ konstrukcja

- 1) Wskazanie podziału gminy na **jednostki referencyjne** (np. jednostki urbanistyczne, GRID) podlegające analizie
- 2) Analiza (ilościowa i jakościowa) zjawisk **w sferze społecznej oraz we wszystkich pozostałych sferach** (gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej) w odniesieniu do **jednostek referencyjnych** podlegających analizie, poprzez porównanie wartości poszczególnych wskaźników do ich **średnich wartości dla całej gminy**
 - **wskaźniki w układzie zgodnym z zawartą w Wytycznych/ustawie charakterystyką** występowania zjawisk kryzysowych w ramach poszczególnych sfer
 - **metodologia** – ważne jest zapewnienie mechanizmów, które wykluczą niebezpieczeństwo wyznaczenia jako obszaru zdegradowanego terenów, na których nie zidentyfikowano szczególnej koncentracji problemów społecznych, a jedynie koncentrację problemów w jednej lub kilku pozostałych sfer; należy pamiętać o możliwie **precyzyjnym opisie zastosowanej metody**, który pozwoli na pozytywne zweryfikowanie przyjętego przez gminę podejścia w trakcie oceny programu rewitalizacji
- 3) **Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji** zgodnie z zasadami delimitacji określonymi w Wytycznych/ustawie wraz z uzasadnieniem delimitacji

*metodologia -
dobór i opis
w programie*

*obiektywne
i weryfikowalne
kryteria!*

*m.in.: dominująca rola czynników
społecznych, podział na podobszary,
kwestia terenów niezamieszkałych
(zob. komentarz)*

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji _ komentarz

Art. 9 ust. 2: *Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych (...).*

Praktyczny komentarz do ustawy o rewitalizacji, <https://mib.gov.pl/files/0/1796888/Ustawaorewitalizacijpraktycznykomentarz.pdf>

Podobszary obszaru zdegradowanego (pkt 4.1.2)

Obszar zdegradowany nie musi składać się z jednego wycinka terytorium gminy, lecz może być podzielony na kilka obszarów nie posiadających wspólnych granic. (...) możliwe jest w tej sytuacji wskazanie obu tych terenów jako podobszarów obszaru zdegradowanego. (...) Warunki stawiane obszarowi zdegradowanemu muszą zostać spełnione przez każdy wyznaczony podobszar.

Obszary niezamieszkałe jako obszary zdegradowane (pkt 4.2.2)

Wymóg występowania negatywnych zjawisk społecznych, jako niezbędny dla wyznaczenia obszaru zdegradowanego (a w jego ramach obszaru rewitalizacji), w sposób jasny wskazuje, że obszarem zdegradowanym musi być obszar co do zasady zamieszkały. Wynika to z samej definicji rewitalizacji (...).

Jedyny wyjątek od tej zasady dopuszcza art. 10 ust. 3 ustawy: *Niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojenne albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska (...) mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym (...).*

Podobszary rewitalizacji mogą obejmować tereny niezamieszkałe jeśli są one funkcjonalnie powiązane z terenami zamieszkałymi na danym podobszarze (w szczególności place, tereny zielone).

Błędem jest natomiast wyznaczanie podobszarów rewitalizacji wyłącznie na terenach niezamieszkałych (innych niż wymienionych w art. 10 ust. 3 ustawy), kierując się jedynie kryterium lokalizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Ustawa/Wytyczne nie określają minimalnej liczby osób na (pod)obszarze rewitalizacji, należy jednak pamiętać, że podstawą wyznaczenia (pod)obszaru rewitalizacji jest **koncentracja** negatywnych zjawisk społecznych, która uzależniona jest także od **liczby osób zamieszkujących** dany obszar. Jednocześnie istotna jest racjonalność nakładów na realizację planowanych w ramach programu rewitalizacji działań w kontekście oczekiwanych ich efektów.

Diagnoza gminy służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji _ konstrukcja

Jeśli diagnoza obszaru gminy służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została dokonana w innym dokumencie strategicznym lub planistycznym gminy przyjętym uchwałą rady gminy, w programie rewitalizacji podajemy informację umożliwiającą **identyfikację tej uchwały** (numer, data, tytuł) oraz umieszczamy **skrótową informację na temat sposobu wyznaczenia obszaru rewitalizacji**:

- informacja na temat przyjętych **jednostek referencyjnych** (np. jednostki urbanistyczne, GRID);
- informacja o **wskaźnikach przyjętych do analizy, w układzie zgodnym z zawartą w Wytycznych/ustawie charakterystyką** występowania zjawisk kryzysowych w ramach poszczególnych analizowanych sfer;
- informacja na temat **metodologii** wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- informacja na temat **delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji** wraz z **uzasadnieniem odwołującym się do wniosków diagnozy** oraz **mapą poglądową**.

Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji _ konstrukcja

- 1) **Charakterystyka** (pod)obszaru rewitalizacji odnosząca się do wszystkich analizowanych sfer.
- 2) Analiza **przyczyn** zjawisk kryzysowych/ **źródeł** problemów (badania jakościowe)
- 3) Identyfikacja **potrzeb rewitalizacyjnych**.
- 4) Identyfikacja **lokalnych potencjałów** w odniesieniu do przyszłych działań rewitalizacyjnych.

*z podziałem
na podobszary !*

Piszmy na temat!

Więcej nie znaczy lepiej – uwzględniajmy te informacje,
które są przydatne dla określenia celów i działań rewitalizacyjnych.

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **elementy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

1. Diagnoza gminy stanowiąca podstawę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz delimitacja tych obszarów (nie dotyczy jeśli w programie rewitalizacji wskazano inny dokument przyjęty uchwałą rady gminy, w którym dokonano diagnozy i delimitacji)

1.1 czy opisano podział gminy na jednostki referencyjne (np. jednostki urbanistyczne, GRID) podlegające analizie

1.2 czy analiza została przeprowadzona zgodnie z zawartą w Wytycznych w zakresie rewitalizacji charakterystyką występowania zjawisk kryzysowych w ramach poszczególnych analizowanych sfer oraz zawiera **możliwie kompleksową** ich charakterystykę, tj. obejmuje analizę czynników i zjawisk kryzysowych, problemów i potrzeb społecznych:

- społecznych, w szczególności problemy: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz
- gospodarczych, w szczególności problem niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw oraz
- środowiskowych, w szczególności dotyczące przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska oraz
- przestrzenno-funkcjonalnych, w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych oraz
- technicznych, w szczególności dotyczące degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **elementy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

1. Diagnoza gminy stanowiąca podstawę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz delimitacja tych obszarów (nie dotyczy jeśli w programie rewitalizacji wskazano inny dokument przyjęty uchwałą rady gminy, w którym dokonano diagnozy i delimitacji)

1.3 czy analiza została przeprowadzona z podziałem na przyjęte **jednostki referencyjne** oraz w odniesieniu do wartości poszczególnych **mierników dla całej gminy**

1.4 czy diagnoza przeprowadzona jest w oparciu o **obiektywne i weryfikowalne** mierniki i metody badawcze

1.5 czy wyniki analiz zostały przedstawione w sposób **czytelny i klarowny** (sugerowane wykorzystanie map poglądowych prezentujących stopień nasilenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych diagnozowanych sferach na obszarze gminy), tak aby można było stwierdzić, iż diagnoza stanowi wystarczające uzasadnienie dla konieczności opracowania programu rewitalizacji i skoncentrowania na danym obszarze przyszłych działań rewitalizacyjnych

1.6 czy **delimitacja obszaru zdegradowanego** została przeprowadzona **zgodnie z zasadami** określonymi w Wytycznych w zakresie rewitalizacji

1.7 czy **delimitacja obszaru rewitalizacji** została przeprowadzona **zgodnie z zasadami** określonymi w Wytycznych w zakresie rewitalizacji

1.8 czy przedstawiono **uzasadnienie** wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, w tym odniesienie do znaczenia obszaru rewitalizacji dla rozwoju gminy

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – elementy programu rewitalizacji

Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

2. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

2.1 czy przedstawiono **sposób/ metodologię wyznaczenia obszaru rewitalizacji**, tak aby można było stwierdzić, iż został on wyznaczony zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie rewitalizacji (jeśli diagnoza gminy stanowiąca podstawę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wraz z delimitacją tych obszarów, nie została dołączona do programu rewitalizacji)

*skrótowa
informacja na
temat sposobu
wyznaczenia
obszaru
rewitalizacji*

2.2 czy analiza obszaru rewitalizacji jest **pogłębiona**, tj. czy identyfikuje czynniki powodujące sytuację kryzysową (**źródła/przyczyny kryzysu**) w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej lub technicznej (zgodnie z ich charakterystyką zawartą w Wytycznych w zakresie rewitalizacji)

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **elementy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

3. Zasięgi przestrzenne obszaru rewitalizacji

3.1 czy określono powierzchnię obszaru rewitalizacji oraz jaki % powierzchni gminy obejmuje obszar rewitalizacji; czy obszar rewitalizacji nie obejmuje terenów większych niż **20%** powierzchni gminy

3.2 czy określono liczbę ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji oraz jaki stanowi ona % ludności gminy; czy obszar rewitalizacji nie obejmuje terenów zamieszkałych przez więcej niż **30%** mieszkańców gminy

3.3 czy dołączono mapę poglądową obszaru gminy z zaznaczonym obszarem rewitalizacji

3.4 czy wykazano, że działania planowane do przeprowadzenia na niezamieszkałych terenach przemysłowych/ powojkowych/ pokolejowych, na których występują negatywne zjawiska gospodarcze lub środowiskowe lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne, są powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji oraz przyczynią się do **przeciwdziałania zdiagnozowanym negatywnym zjawiskom społecznym** – jeśli obszar rewitalizacji obejmuje takie tereny

4. Zgodność programu rewitalizacji z dokumentami określającymi kierunki rozwoju gminy

3.1 czy program rewitalizacji zawiera opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi **gminy** (w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych)

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **elementy** programu rewitalizacji

Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

5. Wizja obszaru rewitalizacji

5.1 czy wizję stanu **obszaru rewitalizacji** sformułowano jako **planowany efekt rewitalizacji, pożądaný stan obszaru** po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji i osiągnięciu jego celów, stanowiący podstawę do wyznaczenia celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań

6. Struktura celów

6.1 czy sformułowano kwantyfikowalne (wymierne) cele rewitalizacji

7. Struktura kierunków działań

7.1 czy w ramach poszczególnych celów wyznaczono kierunki działań mające na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji

zob. komentarz

Wizja / cele / kierunki działania _ komentarz

- Wizja, cele, kierunki działania – formułujemy dla obszaru rewitalizacji (a nie obszaru gminy).
- **Wizję** opisujemy jako stan wyobrażony, docelowy, jako wartości do osiągnięcia.
- Najefektywniejszym sposobem określania **celów** jest opisanie ich poprzez odwołanie się do mierników powiązanych ze zdiagnozowanymi zjawiskami kryzysowymi.
Dalsza analiza tych mierników pozwoli wówczas odpowiedzieć na pytanie, czy działania rewitalizacyjne były **skuteczne**, tj. czy doprowadziły do zmniejszenia kryzysu na obszarze rewitalizacji.
Celem nie jest „dążenie do ...”.
- **Kierunki działań** to drogi dojścia do celów.
- **Przedsięwzięcia rewitalizacyjne** – to konkretne kroki na tej drodze.

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – elementy programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

8. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

8.1 czy każde z przedsięwzięć ujętych na **liście planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych** (tj. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z sytuacji kryzysowej) zawiera:

- **nazwę** przedsięwzięcia
- wskazanie **podmiotów** je realizujących
- jeśli realizacja przedsięwzięcia stanowi zadanie **podmiotu publicznego innego niż gmina** – czy dołączono **zgode** tego podmiotu (*art. 16 ust. 1 ustawy o rewitalizacji*)
- **zakres zadań** (*wraz z opisem, w jaki sposób działania planowane w ramach przedsięwzięcia przyczynią się do osiągnięcia celów programu rewitalizacji*)
- **lokalizację** (miejsce przeprowadzenia danego projektu) – sprawdzeniu podlega, czy dane przedsięwzięcie realizowane będzie na obszarze rewitalizacji, a jeśli program przewiduje przedsięwzięcia zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji – czy dla każdego z nich podano uzasadnienie, wykazano efektywność oddziaływania danego projektu rewitalizacyjnego na obszar rewitalizacji oraz na realizację celów programu
- **szacowaną wartość**, z podaniem potencjalnych źródeł finansowania w ramach następującego katalogu środków: krajowe środki publiczne, EFRR, EFS, FS, środki prywatne, środki z innych źródeł
- **prognozowane rezultaty** wraz ze sposobem ich **oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji**, o ile dane te są możliwe do wskazania

8.2 czy w opisie **pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych** realizujących kierunki działań (tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji) **wskazano obszary tematyczne istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji**

Gdy przedsięwzięciem jest pojedynczy projekt

Nazwa przedsięwzięcia	
Podmiot odpowiedzialny	
Zakres rzeczowy projektu wraz z opisem, w jaki sposób działania zaplanowane w projekcie przyczyniają się do osiągnięcia celów programu rewitalizacji	
Lokalizacja	
Szacowana wartość, z podaniem potencjalnych źródeł finansowania (krajowe środki publiczne, EFRR, EFS, FS, środki prywatne, środki z innych źródeł)	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	

Gdy przedsięwzięciem jest wiązka projektów

Nazwa przedsięwzięcia	
Zakres przedsięwzięcia wraz z opisem integracji działań w poszczególnych sferach objętych przedsięwzięciem oraz opisem, w jaki sposób przyczyniają się one do osiągnięcia celów programu rewitalizacji	
Lokalizacja	
Szacowana wartość i potencjalne źródła finansowania	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Projekt 1: – Podmiot odpowiedzialny – Szacowana wartość i potencjalne źródła finansowania (krajowe środki publiczne, EFRR, EFS, FS, środki prywatne, środki z innych źródeł) – Wpływ projektu 1 na osiągnięcie prognozowanych rezultatów	
Projekt „n”: – Podmiot odpowiedzialny – Szacowana wartość i potencjalne źródła finansowania (krajowe środki publiczne, EFRR, EFS, FS, środki prywatne, środki z innych źródeł) – Wpływ projektu „n” na osiągnięcie prognozowanych rezultatów	

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne to projekt lub grupa projektów

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **elementy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

9. Szacunkowe ramy finansowe programu

9.1 czy określono szacunkowe ramy finansowe programu rewitalizacji w odniesieniu do przedsięwzięć ujętych na liście planowanych **podstawowych** przedsięwzięć rewitalizacyjnych **oraz pozostałych** rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych i wskazaniem potencjalnych źródeł finansowania w ramach następującego katalogu środków: **krajowe środki publiczne, EFRR, EFS, FS, środki prywatne, środki z innych źródeł**

10. Mechanizmy włączania różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji

10.1 czy wskazano narzędzia partycypacji oraz sposób zaangażowania interesariuszy **w całym procesie** rewitalizacji, tj. na etapie przygotowania programu rewitalizacji, jego wdrażania oraz oceny skuteczności działań

(zob. komentarz)

11. System zarządzania

11.1 czy wskazano komórki organizacyjne w ramach struktury organizacyjnej urzędu miasta/ gminy i/lub inne instytucje zaangażowane w proces przygotowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji, definiując **zakresy zadań i odpowiedzialności poszczególnych komórek/ instytucji** oraz **zasady koordynacji i współpracy** (w tym rola Komitetu Rewitalizacji)

12. System monitorowania i oceny

12.1 czy określony został sposób **monitorowania i oceny (ewaluacji)** programu rewitalizacji, czy zdefiniowano **wskaźniki, źródła** pozyskiwania danych i **częstotliwość** ich oceny, a także czy opisano system **wprowadzania modyfikacji** w reakcji na zmiany w otoczeniu programu/ wyniki ewaluacji programu

Partnerstwo i partycypacja (komentarz)

Wytyczne w zakresie rewitalizacji, Załącznik. Cechy i elementy programów rewitalizacji, pkt 5. Minimalna zawartość (elementy) programu rewitalizacji:

1) Program rewitalizacji zawiera co najmniej (...) j. mechanizmy włączenia mieszkańców (...) w proces rewitalizacji.

Struktura opisu:

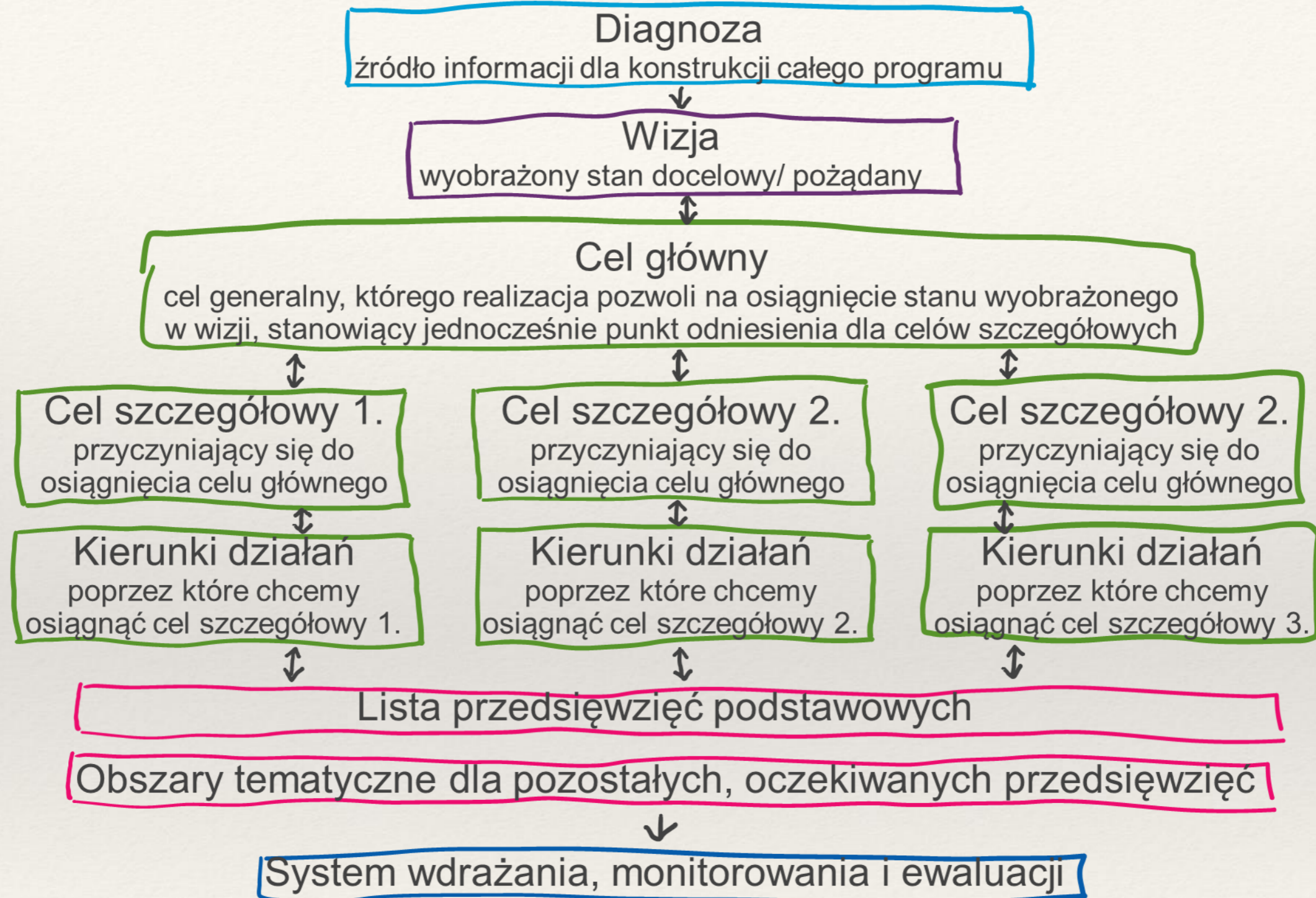
- Wskazanie **kluczowych interesariuszy** rewitalizacji.
- Wskazanie **narzędzi partycypacji** oraz opisanie **sposobu zaangażowania interesariuszy na każdym etapie** procesu rewitalizacji (przygotowanie programu rewitalizacji, jego wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja).

Ważne, aby oprócz informowania i konsultacji społecznych projektów uchwał zastosowano i opisano inne, **zaawansowane metody partycypacji – techniki i narzędzia partycypacyjne oraz działania aktywizacyjne** umożliwiające interesariuszom i zachęcające ich do **aktywnego uczestnictwa i współdecydowania** w procesie rewitalizacji (np. warsztaty diagnostyczne, warsztaty projektowe, debaty itp.).

- Wskazanie funkcji Komitetu Rewitalizacji w procesie rewitalizacji.
- W przypadku gdy Komitet Rewitalizacji został powołany przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, wskazanie uchwały rady gminy, w której określono zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu oraz określenie ewentualnych potrzebnych zmian w tej uchwale.

Wewnętrzna logika programu rewitalizacji

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **cechy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

13. Wewnętrzna spójność dokumentu

13.1 czy **wizja** odnosi się do aspektu społecznego oraz gospodarczego lub środowiskowego lub przestrzenno-funkcjonalnego lub technicznego, w sposób **adekwatny do wyników diagnozy** obszaru rewitalizacji

13.2 czy **system celów** jest spójny, tj. czy cele są **adekwatne do wyników diagnozy** obszaru rewitalizacji oraz **do wizji**, w tym czy uwzględniają aspekty społeczne oraz gospodarcze lub środowiskowe lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne

13.3 czy **kierunki działań** odpowiadają wyznaczonym **celom** rewitalizacji, w sposób zapewniający **właściwy dobór narzędzi i interwencji** do potrzeb i uwarunkowań obszaru rewitalizacji oraz **zsynchronizowanie działań** w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej

13.4 czy **przedsięwzięcia** rewitalizacyjne są logicznie powiązane z treścią i celami programu rewitalizacji, tj. czy przedsięwzięcia te **odpowiadają na zidentyfikowane w diagnozie** czynniki i przyczyny degradacji obszaru rewitalizacji oraz stanowią rozwinięcie jego potencjałów, czy są **spójne z kierunkami działań**

*logiczna spójność i ciągłość:
diagnoza → wizja → cele →
kierunki działania → przedsięwzięcia*

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **cechy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

14. Kompleksowość programu rewitalizacji

*kompleksowa diagnoza → wizja → cele →
kierunki działania → przedsięwzięcia –
konieczne łączenie działań społecznych,
gospodarczych i inwestycyjnych*

14.1 czy program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy tak, aby **nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego lub technicznego lub środowiskowego** związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem

15. Koncentracja programu rewitalizacji

*→ delimitacja – uzasadnieniu wyboru
danego obszaru jako obszaru rewitalizacji
→ hierarchizacja potrzeb
→ dobór i lokalizacja przedsięwzięć*

15.1 czy z programu rewitalizacji wynika, iż obszar, na którym gmina zamierza prowadzić rewitalizację jest obszarem o **szczególnej koncentracji problemów** i zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej w skali gminy oraz **ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**

15.2 jeśli program przewiduje **przedsięwzięcia zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji** – czy dla każdego z nich podano **uzasadnienie oraz wykazano efektywność oddziaływania** danego projektu rewitalizacyjnego na obszar rewitalizacji i na realizację celów programu

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **cechy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

16. Komplementarność przestrzenna *(zob. komentarz)*

16.1 czy wykazano **wzajemne dopełnianie się przestrzenne** działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych dla uzyskania efektu synergii oraz zapewnienia efektywnego oddziaływania na cały obszar rewitalizacji (a nie punktowo) – sugerowane wykorzystanie **mapy poglądowej** obszaru rewitalizacji z oznaczonymi lokalizacjami przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych na obszarze rewitalizacji i zasięgami oddziaływania

16.2 czy opisano mechanizmy **zapobiegania niepożądanym efektom społecznym** (jak np. segregacja społeczna) oraz przenoszeniu problemów na inne obszary

16.3 czy opisano mechanizmy **analizy następstw decyzji przestrzennych** w skali całej gminy i jej otoczenia (np. przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę) dla skuteczności programu rewitalizacji

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **cechy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

17. Komplementarność problemowa

(zob. komentarz)

17.1 czy wykazano **wzajemne dopełnianie się tematyczne** działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz **powiązanie i synchronizację ich efektów** dla uzyskania synergii oraz koncentracji i kompleksowości interwencji (konieczne jest, aby program rewitalizacji oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach)

17.2 czy lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawiera co najmniej jedno przedsięwzięcie w ramach typu projektu

- A (przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne),
- B (budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury) lub
- C (działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów), o których mowa w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (w ramach opisu 11. osi priorytetowej Rewitalizacja przestrzeni regionalnej)

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **cechy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

Komplementarność przestrzenna i problemowa – komentarz

Cele – działania – przedsięwzięcia powinny być wzajemnie powiązane (tematycznie i przestrzennie), tak aby móc wzmocnić pozytywne oddziaływanie efektów interwencji.

Nie można deklarować wiązki celów rozproszonych, ponieważ wówczas trudno będzie wykazać wzajemne dopełnianie się (tematyczne/ przestrzenne) działań i przedsięwzięć.

Ważne jest łączenie działań społeczno-gospodarczych remontowo-modernizacyjnych.

Nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach inwestycyjnych.

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **cechy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

18. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

system zarządzania (wdrażanie, monitorowanie i ocena)

18.1 czy wykazano, iż system zarządzania programem rewitalizacji zapewnia **efektywne współdziałanie** na rzecz realizacji programu rewitalizacji **różnych instytucji** oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur

19. Komplementarność międzyokresowa

opisy przedsięwzięć

19.1 czy zaplanowano przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowiące **kontynuację/ rozwinięcie/ dopełnienie** projektów zrealizowanych w ramach polityki spójności **2007-2013**, jeśli jest to możliwe i zasadne

20. Komplementarność źródeł finansowania

opisy przedsięwzięć oraz szacunkowe ramy finansowe programu

20.1 czy program rewitalizacji uwzględnia przedsięwzięcia rewitalizacyjne współfinansowane ze środków **EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych**

21. Powiązanie z politykami w gminie

opis powiązań – w szczególności ze strategią rozwoju gminy, suikzp oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych

21.1 czy opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy potwierdza osadzenie rewitalizacji jako **istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy**

Kryteria oceny merytorycznej programu rewitalizacji – **cechy** programu rewitalizacji
Załącznik nr 4a do Regulaminu prowadzenia Wykazu

*opis mechanizmów włączania
różnych grup interesariuszy
w proces rewitalizacji*

22. Partnerstwo i partycypacja

22.1 czy wykazano, że w **przygotowanie programu** rewitalizacji zaangażowano społeczność lokalną i inne grupy interesariuszy umożliwiając szeroką partycypację społeczną

22.2 czy i w jaki sposób zaplanowano mechanizmy współpracy z interesariuszami rewitalizacji **na etapie wdrażania i oceny** efektów programu rewitalizacji oraz czy wybrana, opisana w programie forma zarządzania programem rewitalizacji realizuje zasadę udziału w niej wszystkich grup interesariuszy, stwarzając szansę **budowy partnerstw między różnymi podmiotami** zaangażowanymi w prowadzenie procesu rewitalizacji

22.3 czy zapisy programu potwierdzają, iż partycypacja ukierunkowana jest na możliwie dojrzałe jej formy, a więc **nieograniczające się jedynie do informacji czy konsultacji działań władz lokalnych, ale dążące do zaawansowanych metod partycypacji**

Raport NIK z kontroli skuteczności Lokalnych Programów Rewitalizacji w latach 2007-2015

Uwagi końcowe i wnioski

(...) W celu skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji z wykorzystaniem środków europejskich w latach 2014-2020, Najwyższa Izba Kontroli uważa za konieczne podjęcie działań przez:

1. Ministra Rozwoju w zakresie: (...)

– doprecyzowania wymagań formalnych dla tworzonych gminnych programów rewitalizacji w zakresie weryfikacji wpisywanych do programu projektów oraz wymaganego systemu monitoringu i ewaluacji.

2. Instytucje Zarządzające Regionalnymi Programami Operacyjnymi na lata 2014–2020 w zakresie:

– określenia szczególnych warunków dla projektów ubiegających się o wsparcie środkami UE, poprzez spełnianie przez te projekty podstawowego wymogu powiązania z treścią i celami programu, rzeczywistymi możliwościami realizacji projektu oraz gwarantowania zintegrowanego działania z innymi projektami na wyznaczonym do rewitalizacji obszarze.

3. Wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie:

– zmiany podejścia i przygotowania gminnych programów rewitalizacji, jako narzędzia zarządzania i zintegrowania działań wielu podmiotów dla osiągnięcia celów rewitalizacji;

– wykorzystywania potencjału i możliwości lokalnych społeczności w planowaniu i realizacji działań prowadzonych na obszarach objętych rewitalizacją.

Strona główna » Aktualności

NIK o rewitalizacji zdegradowanych obszarów miast

14 września 2016 08:00 [Podziel się](#) [Udostępnij](#) [Drukuj](#)

Lokalne Programy Rewitalizacji tylko w ograniczonym zakresie przyczyniły się do rozwiązania problemów zdegradowanych obszarów miast. Programy często traktowano jedynie jako formalność konieczną przy ubieganiu się o dofinansowanie miejskich inwestycji ze środków europejskich.

Później z wielu projektów składających się na całość Programu, realizowano tylko te, na które otrzymano wsparcie. Często były one ze sobą niepowiązane i w głównej mierze dotyczyły poprawy stanu technicznego budynków czy dróg. W ten sposób ani nie pozbywano się kryzysowych zjawisk społecznych ani nie uzyskiwano trwałej poprawy warunków życia mieszkańców na zdegradowanych obszarach.

<https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-rewitalizacji-zdegradowanych-obszarow-miast-0916.html>

Pełna informacja o wynikach kontroli:

<https://www.nik.gov.pl/plik/id,11869,vp,14240.pdf>

Agnieszka Majkowska
Zespół Planowania Strategicznego
Departament Polityki Regionalnej
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Kraków, ul. Wielicka 72 B

tel. 12 29 90 674/ 667

rewitalizacjaPR@umwm.pl

www.rpo.malopolska.pl/rewitalizacja

